

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 228 de pușcași Voznesensc din 24 iulie 1944, în cauza penală privindu-l pe

*Vasilati Mihail xxxxx anul nașterii xxxxx
originar și domiciliat la data examinării
dosarului xxxxx*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 228 de pușcași Voznesensc din 24 iulie 1944, Vasilati Mihail a fost condamnat în baza art.54-1 „a” Cod penal al RSSU la 7 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Vasilati Mihail a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, fiind fecior de culac, în anul 1931, trădându-și patria, a trecut ilegal frontiera de stat pe teritoriul României, unde s-a stabilit cu traiul. Ulterior, în anul 1942, odată cu sosirea forțelor de ocupație române pe teritoriul s. Ciobruți, inculpatul a revenit în satul de baștină, unde s-a angajat în calitate de șef al societății agricole nr.4 și a activat în funcția enunțată până în luna aprilie 1944.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 228 de pușcași Voznesensc din 24 iulie 1944, în privința lui Vasilati Mihail, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, adjunctul Procurorului General invocă faptul că, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie, iar sentința de condamnare în privința lui Vasilati Mihail a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpatului,

probele administrate nefiind suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.54-1 „a” Cod penal al RSSU.

Astfel, indică acuzarea că, condamnarea lui Vasilati Mihail constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Vasilat Mihail în temeiul art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, indică recurentul că, inculpatul Vasilati Mihail în conformitate cu art.3 lit. a) al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin.(1) pct.44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art.3 lit. a) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate pentru trădare de patrie.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Vasilati Mihail, pentru trădare de patrie, este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Vasilati Mihail urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Vasilati Mihail, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental

comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Vasilati Mihail, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), art.453 alin.(1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 228 de pușcași Voznesensc din 24 iulie 1944, în privința lui *Vasilati Mihail xxxxx* condamnat în baza art.54¹ „a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **24 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor